П III 34

Примерак 10 филера

„Нова Пошта"
излази сваки дан осим понедеоника
и дана иза празника ујутро

Редакција и администрација:
Ујвидек, Орсагзасло тер 6/I
Поштански фах 173

Месечна претплата 2·50 пенга,
тромесечна 7·20 пенга

Рукописи се не враћају

Нова Пошта

Год. I. Субота, 20 децембар 1941. Број 5.

Тајанствена отсутност Черчила из Лондона

(●)

Немци и даље одбијају јаке совјетске нападе

(●)

Пред одлучујућом борбом за Сингапур

Где је Черчил ?

Стокхолм, 19 децембра. У Лондону круже разне вести поводом нестанка Черчила из Лондона. Наиме, Черчил се већ три дана нигде не појављује. Пре три дана је Черчил требао да буде присутан једном врло важном састанку, на коме је требао и да говори. Разговори на овом састанку требали су бити вођени о начину даљег вођења рата, у вези са неочекиваним развојем ситуације на Далеком истоку. Тврди се да Черчил уопште није у Енглеској, нити у Лондону. У неким добро обавештеним круговима говори се да сеЧерчил налази на неким веома важним разговорима, који се воде или у Вашингтону или у Москви. Ови разговори, како кажу, воде се у циљу утврђења начина којим би англосаксонске силе могле доћи да једног резултата, који би имао изненадни и пресудни значај на даљи ток рата. Ова вест, која је изазвала велику сензацију и у самим енглеским круговима све до данас није демантована са надлежне стране, У вези са нестанком Черчила једна вест из Сједињених америчких држава говори о томе да су англосаксонске силе и силе које се боре уз њих већ раније послале своје претставнике и војне стручњаке у Вашингтон у циљу преговора о даљем јединственом вођењу рата са силама Осовине и државама које су се активно ангажоване уз њих.

(Мти)

Смењен адмирал Кимел командант америчке флоте на Пацифику

Стокхолм, 19 децембра. — Смењивање адмирала Кимела, врховног заповедника америчке флоте на Пацифику, у среду је званично објављено у Вашингтону. За наследника му је именован адмирал Нимиц.

Министар морнарице, пуковник Нокс, већ је, при своме повратку са Хаваја, адмиралу Кимелу посредно набацио извесну кривицу за тешке губитке које је претрпела америчка морнарица од јапанске флоте, изјавивши да ратни бродови Сједињених држава нису довољно спремљени за евентуални изненадни напад из ваздуха.

Догађаји дана

Јапанци су заузели Хонгконг после тешке опсаде која је трајала једанаест дана. Ово је велик удар за Британску империју, пошто сада на кинеској територији не располаже ниједним упоришћем.

*

Сензација дана је вест о нестанку Черчила из Лондона. Говори се да је ишчезао у вези са неким преговорима који се воде или у Москви или у Вашингтону. У сваком случају далек пут.

*

Сада ће и енглеске даме бити сврстане по војсци. И од њих се тражи удео у борби у којој је Енглеска ангажована.

*

Енглези су напустили Пенанг, веома важно острво за систем одбране Сингапура.

Јапанци заузели Пенанг

Лондон, 19 децембра. — Рајтер јавља да су енглеске трупе напустиле Пенанг, у који су ушли већи одреди јапанске војске. Пенанг је био обасипан тешком артиљеријском ватром преко дванаест часова и после артиљериске припреме јапански одреди искрцали су се на обалу из малих брзих јуришних чамаца. Ове јединице су напале прву одбранбену линију с најмодернијом техничком опремом. Енглеске снаге су дале огорчен отпор. Дошло је до борбе прса у прса, која је била врло огорчена. Јапански одреди, иако су били бројно слабији, успели су да продру у подземна утврђења, где се борба са још већом жестином наставила. У међувремену, ови први одреди Јапанаца добили су појачања, која су убрзо стигла на исти начин као и претходни одреди. Они су се одмах придружили јапанским трупама које су се биле у подземним ходницима утврђења. Ова огорчена борба која је трајала неколико часова уродила је плодом за Јапанце, те су заузели прву одбранбену линију. (МТИ)

Извештај немачке Врховне команде

Берлин, 19 децембра. — Немачка Врховна команда јавља: У току одбијања непријатељских напада на Источном фронту дошло је на више места до тешких борби. Непријатељ је претрпео тешке губитке. Упркос рђавом времену, ваздухопловство је напало концентрације непријатељских трупа, артилериске положаје, оклопне снаге и возове за снабдевање.

У заливу Кола, поготком бомбе тешко смо оштетили један трговачки брод средње величине.

У Средоземном Мору једна подморница је пред Александријом уништила једну енглеску крстарицу класе Леандер.

Рим о ситуацији на Далеком Истоку

Рим, 19 децембра. — У Риму се придаје нарочити значај јапанској офанзиви против Рангуна и Бурме. Листови сматрају да су јапанске операције, којима је циљ да се пресече пут којим се врши снабдевање Чанг Кај Шека, истовремено велика опасност за Индију. — Листови подвлаче да је чињеница, да сада јапанска флота слободно оперише на Тихом Океану, најбоља потврда јапанског званичног извештаја о поразима енглеско-америчке ратне флоте код Хавајских острва.

„Стампа" се осврће на окупацију острва Тимор, коју су извршиле аустралиске трупе и сматра да ће Португалија реагирати на овај енглески напад. Из Лисабона јављају да су од четвртка увече појачане полициске страже пред британском амбасадом, британским главним конзулатом и холандским посланством.

(●)

Сингапур ће за неколико дана пасти — тврде Јапанци

Сингапур, 19 децембра. — Претставник јапанске владе изјавио је страним новинарима да се сада већ као сигурно може сматрати да уништење британске ваздушне снаге у Малаји значи толико слабљење енглеске војне снаге у Сингапуру и на острвима, да је судбина Сингапура запечаћена. Пошто америчка помоћ никако не може да стигне благовремено, и ма да је Сингапур утврђен до савршенства, ипак ће за неколико дана пасти у јапанске руке. (МТИ)

(●)

ЕНГЛЕЗИ ЕВАКУИСАЛИ ОСТРВО ПЕНАНГ

Делхи, 19 децембра. — Према изјави генерала Вавела, енглеске чете напустиле су Пенанг.

ДАФ КУПЕР ГУВЕРНЕР ОСТРВА БРИТАНСКЕ МАЛАКЕ

Сингапур, 19 децембра. — Даф Купер је именован за гувернера свих острва британске Малаке. (МТИ)

ОБАВЕЗНА СЛУЖБА ЖЕНА У ЕНГЛЕСКОЈ

Лондон, 19 децембра. — Рајтер јавља наређење војног кабинета по коме све жене од 20 до 30 године морају да се приве као помоћна снага. Оне би имале дужност да врше службу војне природе. (МТИ)

Нова Пошта

Ратне операције, које се настављају на Далеком Истоку, а у застоју су у Русији, привлаче на себе данас пажњу исто као и закулисна дипломатска борба великих противника. Док на Далеком истоку Јапанци свакодневно јављају о својим великим успесима, чија је круна заузимање Хонконга, напредовање у области Паванга и острва Борнеа, дотле су покретне операције на Источном фронту претворене у позициони рат. О овоме званично говори немачки извештај Врховне команде од среде. Пошто су званични коминикеи Врховне команде обично сувопарни и са неколико речи објашњавају догађаје од велике важности, то је војни стручњак пуковник Солдан у „Фелкишер Беобахтеру" објаснио немачком народу значај коминикеа. Он је изнео у подужем чланку зашто су Немци на Источном фронту нешто повукли своје линије. То је било потребно ради скраћења и исправке линије фронта. Писац чланка даље доказује како је немачка војска досада постигла своје главне циљеве на Источном фронту, а то су: уништење бољшевичке ратне машине, разарање ратних индустријских центара и осигурање оне територије, која је потребна Немачкој да би се одбранила од енглеске блокаде.

Догађаји у Африци били су такође предмет пажње, јер је у последњим извештајима указано на то да су Енглези успели да заузму нешто земљишта, али да британска офанзива ни издалека није испунила наде које су у њу полагане.

Положај Француске од избијања рата на Далеком Истоку постао је врло деликатан због војног споразума склопљеног са Јапаном у погледу одбране Француске Индокине. Англосаксонци су непријатељски дочекали у своје време овај споразум, јер је он у многоме олакшао јапански напад на британске и америчке поседе у Тихом Океану. Стога је Француска чим је избио рат између Јапана и Англосаксонских сила, објавила своју неутралност.

Турска је поново постала предмет интересовања у вези са извесним гласовима о могућности заплета између Турске и Бугарске.

Како се данас наглашује у Софији, ако би у Турској дошло до промене држања, она би у првом реду интересовала Бугарску, као суседну земљу. У вези с тим владин лист „Утро" каже да су мрачне егзистенције почово на послу у циљу ремећења односа између Бугарске и Турске.

Немачка штампа необично сложно напада данас Шведску. Притом се истиче да Шведска није довољно солидарна са Финском, нити да показује довољно разумевања за струјања у правцу Нове Европе. Нарочито се у Вилхелмштрасе оштро напада оснивање Бритиш каунсила у Стокколму, за који Немци тврде да је само одељак Секрет Сервиса, обученог у научно одело.

Притом додаје у Вилхелмштрасе: „Никад се не зна куда могу одвести овакви послови."

x—z

ПОРТУГАЛСКИ ДЕМАНТИ О ЗАПОСЕДАЊУ МАКАО-А

Лисабон, 19 децембра. — „Република" оштрим написом истиче неистинитост англосаксонских вести да су јапанске трупе у среду запоселе португалску колонију Макао и заробиле гувернера. Лист наглашује да Португалија одржава најбоље односе са Јапаном.

Кроз ШТАМПУ

Министар пропаганде др. Гебелс о уласку Јапана у рат

Берлински „Дас Рајх", у уводнику министра др. Гебелса, бави се измењеном војном и политичком сликом света откако је Јапан ушао у рат. Констатује да су у Вашингтону стрпљење Јапана сматрали за слабост. Догађаји нису изненадили Берлин, јер је свагда тачно просуђивао снагу Јапана, његов народ и вођство.

Англосаксонци су зе своје нетачно просуђивање платили такву школарину чија висина запрепашћује. Јапански пример поново сведочи каква се голема снага крије у националном динамизму једнога народа. Јапан, Немачка и Италија добро знају да се боре за своју будућност, па и за свој живот, и њихова сарадња је природна ствар. Силе Осовине присиљене су да одбране своје животе. То ће оне учинити на тај начин што неће имати обзира ни на какве осећајности.

*

„Пестер Лојд" у чланку „Судбина Филипина", пише:

„У животни простор Јапана спадају и Филипини, група од преко хиљаду острва. Њихова се геополитичка улога на први поглед види из њиховог двоструког положаја за пролаз: између Пацифика и Индиског Океана с једне стране, и између „јапанског народа без простора"" и ненасељене Аустралије с друге стране; Филипини су постали центар запетости англосаксонске и јапанске поморске снаге. Чудно је да они већ давно нису били привучени у подручје власти Јапана. Јер односи Јапана према Филипинама имају тро вековну историску прошлост.

Са војне стране чују се гласови да се на успешну одбрану Филипина не може помишљати, јер они претстављају, по речима Теодора Рузвелта, „Ахилову пету одбране Америке." На Филипинама, пре но што је избио рат, није се налазило више од 6.000 америчких војника и 20.000 Филипинаца под оружјем. Што се тиче јапанског становништва, њихов број се цене на укупно 41.000, од чега 26.000 живи по земљорадничким колонијама.

Јапан — завршује чланак — који никада није заборавио историју својих некадањих односа према Филипинима, чекајући стрпљиво на погодан час, стоји сада на Филипинима и тиме пред вратима Јужног мора и Аустралије.

*

„Мађар Немзет" доноси допис свога стокхолмског дописника о борбама на Малајском полуострву, па каже:

„Јапански напад сада угрожава острво Пенанг, чији је значај у томе што је оно копча између Сингапура и Бурме. Опште је мишљење да ће продирања Јапанаца на југ бити отежано, пошто се тамо налазе свеже аустралијанске трупе на појачним положајима, а и терен је за борна кола врло неповољан. Чињеница је, међутим, да су се Јапанци искрцали на обали, за коју је недавно Брук-Попхем тврдио да је неосвојива.

„Ешти Ујшаг" доноси извештај о законском предлогу, који је изнет пред мексикански Конгрес, а којим се предвиђе давање нарочитих олакшица америчкој војсци. Предлог предвиђа дозволу преласка страним трупама преко мексичке територије, као и задржавање страних бродова и авиона по мексичким лукама и аеродромима у циљу поправке.

Како је извршено заузимање Хонгконга

Токио, 19 децембра. — Коментаришући успело искрцавање јапанских трупа у Хонгконгу, агенције Домеј накнадно саопштава да је ово искрцава обављено у четвртак предвече на три тачке североисточног дела Хонгконга и на једном западном сектору британске колоније.

Приликом искрцавања јапанских поморских јединица и копнене војске, јапанска артилерија је из Каулуна отворила жестоку артилериску паљбу и на тај начин осигуравала искрцавање војске. Енглези су одговорили на паљбу, али ипак су Јапанци успели да изврше све предвиђене операције на свима деловима Хонгконга. Према вестима из јапанских и италијанских извора, гувернер Хонгконга је авионом одлетео у непознатом правцу. Бекство гувернера изазвало је велики револт, како међу индуским војницима, тако исто и међу кинеским становништвом.

*

БОРБЕ НА МАЛАЈСКОМ ПОЛУОСТРВУ

Бангкок, 19 децембра. — На Малајском полуострву борбе се врло повољно развијају по јапанске трупе, како наглашују у јапанским војним круговима. Трупе које овде оперишу већ са сигурношћу надзиравају овај сектор у Индиском океану у дужини од преко 160 километара.

Дневни ЛЕКСИКОН

ХАВАЈИ

Хавајска острва су данас, поред Филипинских острва, тачка света у коју је управљен поглед целе светске јавности. Већ од првог дана избијања рата на Тихом Океану, ова острва су помињана као поприште најжешћих бомбардовања од стране јапанске авијације.

Некада су Хавајска острва важила као једно од најлепших места на земљиној кугли. Дивна острва, са благом климом и незаборавним пределима, пружала су извор уживања докомим Американцима, чији су џепови били набијени доларским чековима. Данас је, међутим, и на овим острвима завладао ужас рата. Лепа места су предмет страшних бомбардовања, у којима губе живот стотине и хиљаде невиног становништва и војника. Али, Хаваји су најближа тачка америчком континенту и сачињавају систем одбране и напада Сједињених америчких држава. То је довољно, можда, да објасни како је рај на земљи претворен у пакао...

Хавајска, или Сендвичка острва, обухватају 16.701 квадратних километара, са 380.000 становника, од чега 140.000 Јапанаца, 30.000 Кинеза, 46.000 урођеника и 70.000 белаца. Главни град је Хонолулу, са 144.000 становника. Главно острво је Хаваји, са 10.398 квадратних километара и 73.000 становника. Већа острва су још Мауи и Оаху, поред 27 мањих. На Хавајским острвима има око 40 угашених вулкана, поред два, која још увек раде, Мауна Лоа (4208 м.) и Килауеа.

Хавајска острва су још 1527 године открили Шпањолци, али је удаљеност ових острва од осталих обала била тако велика, да су она мирно остала по страни сваког напада. Џемс Кук, велики морепловац, 1778 године искрцао се на Хавајским острвима. Урођеници су га лепо примили, али је ускоро дошло до сукоба, у коме је изгубио живот и сам Кук, баш као и пре двесташездесет година Магелан на Молучким острвима.

Почетком прошлог века на Хавајским острвима владао је Каменамеха I, који је паметном политиком успео да сачува независност острва. Међутим, његови наследници нису већ били дорасли тешком задатку, те је на Хавајским острвима 1898 године пободена америчка застава. Ускоро су Хавајска острва постала четрдесет осма држава Сједињених америчких држава.

Хавајска острва су тек после прошлог светског рата постала војнички значајна, када се Јапан појавио на Тихом Океану, као велика сила. У борби о превласт у Кини између Сједињених држава и Јапана, Хавајска острва играју значајну улогу, као америчка база на Тихом Океану. Једна од најважнијих ратних база Сједињених држава, Перл Харбур, налази се на северу острва Оаху. Он је био предмет најжешћих напада Јапанаца првог дана рата.

На лепим Хавајским острвима бесни рат свом жестином. Место укулелеа, хавајске гитаре, данас се чује потмуло зујање авионских мотора и грмљавина топова...

ОБУСТАВЉЕН ЈЕ ВАЗДУШНИ САОБРАЋАЈ ИЗМЕЂУ ЧИЛЕА И АРГЕНТИНЕ

Буенос Аирес, 19 децембар. — Зато што су владе Чилеа, Бразилије и Аргентине обуставиле издавање бензина немачким и италијанским ваздухопловним друштвима, ова су била принуђена да прекину ваздухоплавни саобраћај који су обављали између Чилеа и Аргентине.

Стратегија Јапана у Пацифику

Копенхаген, 19 децембра. — О стратегиским ратним циљевима Јапана даје стручна расматрања дански капетан Норуп, у Копенхашком листу „Националтиденде". Јапан жели контролу над источноазијским простором. Први циљеви постигнути су ратом у Кини, и Јапан је из господарења над кинеским пристаништима извукао већ велике користи. Сарадња са Индокином и Тајлендом осигурана је. За решење осталих задатака мора Јапан себи да осигура стратегиску линију на југ. Та линија, засад главна осовина рата, изгледа да је следећа: Јапан—Формоза— Филипини и Борнео. Има ли ту линију чврсто у рукама, може одатле да набавља све потребне сировине, и уље са поља у Источном Борнеу. За осигурање бока у овоме напредовању, Јапанци морају да америчанске спојне линије према Филипинима неутрализују. Други бок мора да буде осигуран јапанским напредовањем према Сингапуру, Малајском полуострву и Бурми. Тако изгледа у првој фази напад на Филипине као главна акција, док су остале операције у циљу осигурања бокова.

Покушај Јапана да осигура бокове у Пацифику запоседањем североамеричких упоришта је за Сједињене државе опасан, пошто су ове базе потребне за снабдевање североамеричке флоте горивом. Немогуће ће бити већу борбену флоту послати на Филипине ако се она успут не би могла опскрбљивати; само од Сан Франциска до Хаваја траје пловидба пет дана а одатле до Филипина око осам дана. Ако се, пак, опскрба, материјал и трупе од Сан Франциска на Филипине јужним луком око Аустралије превози, пловидба ће трајати око три недеље. Опскрба се мора обављати путем у југоисточном делу Пацифика, где Јапан нема никаквих упоришта.

Дописник данског листа сматра да је, после успешног јапанског напада и потапања важних ратних бродова североамеричке флоте, као и после освајања извесних упоришта од Хаваја до Гуама, јапанска флота једнака са североамеричком, можда чак и јача од ње. Природно је, дакле, да вођство североамеричке флоте сматра за опортуније да флоту остави засад код Хаваја, док она поново не стекне своју пуну борбену снагу. Циљ америчке флоте мора бити сједињене са својим савезницима, али то није лако, јер је јапанска ратна флота будна.

*

Павелић се вратио у Загреб

Загреб, 19 децембар. — Поглавник др. Анте Павелић вратио се у Загреб, после свога састанка са грофом Ћаном. Тим поводом, загребачки листови на првој страни доносе слику Војводе од Сполета хрватског краља, Војвоткиње од Сполета и Поглавника.

*

У ЗАГРЕБУ ЋЕ СЕ УВЕСТИ КАРТЕ ЗА ОДЕЛО

Загреб, 19 децембра. — Градско поглаварство у Загребу почело је да издаје карте за одело и неке друге артикле, за које до сада није важио систем карата. (МТИ)

ПОСЛЕДЊИ МИНУТ

Успеси италијанске авијације

Рим, 19 децембра. — Стручњак за поморска питања изјавио је дописнику агенције „Стефани" да су италијански торпедни авиони последњих дана успели да погоде четири енглеске крстарице, док је једна немачка подморница погодила пету крстарицу. Овај губитак је од великог значаја за енглеску средоземну флоту која ће осетити оскудицу у бродовима те врсте. (Стефани).

Јапанци на Гуаму нашли гасне бомбе

Токио, 19 децембра. — Јапански одреди, који су се искрцали на острву Гуам, нашли су у тајним скровиштима већу количину гасних бомби. У јапанским војним круговима се каже да је америчка војска употребила гасне бомбе у борби против јапанских трупа. (МТИ)

После заузећа Пенанга

Токио, 19 децембра. — Пенанг је потпуно у јапанским рукама, пошто су се енглеске трупе укрцале на бродове и отпловиле. Цивилно становништво је остало у граду. У Пенангу су за време борбе уништена лучка постројења, и запаљене петролејске цистерне, које још и данас горе.

ВЕСТИ ИЗ —

БУДАПЕШТЕ

У Будапешту је стигло 120 вагона божићних јелки

Будапешта, 19 децембра. — До сада је на будапештанске пијаце приспело 120 вагона јелки. Јелке су довежене из Ердеља и Горњег Краја. Цене су различите, а крећу се између 1.50 до 25 пенга. Промет је веома велики.

Будапешта, 19 децембра. — Ухваћена су три малолетна провалника, која су пре неколико недеља провалили у једну будимпештанску радњу и украли 4000 пенга. Иако је крађа извршена у центру града, полиција није успела да пронађе лопове. Сада је, пак, жандармерија у Макоу, на румунској граници, успела да их ухвати при покушају преласка границе. Приликом хапшења они су признали да су извршили крађу, после чега су побегли у Сегед, где су потрошили већи део украденог новца купивши одела и оружје. При саслушању изјавили су да су намеравали да се пребаце у Румунију, па затим преко Турске у Африку, где су намеравали да се баве ловом.

Малолетници су спроведени у Будапешту где ће бити предати суду за малолетнике.

Узбудљива трка за лоповом

Будапешт, 19 децембра. — У Хомок улици дошло до узбудљиве трке за једним лоповом. У Окружном уреду, у Фиума улици, примећено је у последње време да неко краде капуте и одела. Крађе су пријављене полицији, која је повела истрагу, али безуспешно. Најзад је решено да се у просторијама Уреда постави један агент, који ће пазити на посетиоце. Агенту је успело да најзад ухвати Јаноша Бујдошоа, познатог будапештанској полицији. Када је агент почео да спроводи ухапшеног у полицију, у Хомок улици им је дошла у сусрет једна жена, која је наишла право на њих, тако да је агент био приморан да се одвоји од ухапшеног, што је овај искористио да почне бежати. Успео је да побегне у једну зграду. Агент је претражио целу зграду и најзад у подруму пронашао сакривеног лопова. Када је видео да не може побећи, потегао је нож на агента, који је у последњем моменту успео да избегне ударац. Пошто му није успело да удари агента, Бујдошо је зарио себи нож у грло у намери да изврши самоубиство. Пренет је колима за спасавање у болницу, где му је указана помоћ. Када се опорави, биће ухапшен.

*

ВЕЖБЕ РЕЗЕРВИСТА У БРАЗИЛИЈИ

Рио де Жанеиро, 19 децембар. Влада је позвала на вежбу резервисте класе 1904 до 1923, које су се појавили на јучерашњем „дану резервиста". То је била смотра све резервне војске, а према саопштењу, које објављују листови, један део ових резервиста биће задржан, односно активиран. (ДНБ)

Ситне вести из иностранства

Конференција у Рио де Жанеиру, на којој ће се састати министри спољних послова америчких република, одложена је, док се припреме не доврше.

Ратни кабинет Аустралије одлучио је да се из Мелбурна евакуишу све жене и деца. Мелбурн, до 1937 престоница Аустралиског савеза, има преко 1 милион становника.

Појачање америчке ратне морнарице. — Сенат је изгласао законски предлог по којем се ратна морнарица Сједињених држава појачава са 150.000 тона. Предлог је поднесен на потпис Претседнику.

Реформа пороте у Француској. Париз, 18 децембра. — Државни савет одобрио је законски нацрт о реформи поротног судског система. Изменом се укида досадашња потпуна независност поротника. При изрицању пресуде, убудуће ће утицај, углед и стручно знање професионалних судија боље доћи до израза. Реформа је првенствено потребна била зато што су поротници, већ годинама, махом доносили превише благе пресуде и вршили своју дужност у погрешно схваћеној великодушности и хуманости.

Јапанска флота брижљиво је спремана још у мирно доба

Токио, 18 децембра. — Према обавештењима дописника НСТ, добивеним у меродавним јапанским поморским круговима, још би рано било изрећи коначан суд о питању да ли модерни бомбардер има надмоћност над великим ратним бродом. Ни брзи успех јапанских ваздушних снага не даје још коначан одговор на ово питање. Но, свакако, ни најмодернији ратни бродови не могу одолевати масама првокласних бомбардера ако им не супротставе довољан број ловачких авиона. У јапанским поморским круговима, иначе, похвално се изражавају о енглеској флоти, која је око Малајског полуострва храбро, иако безуспешно, интервенисала да спречи искрцавање Јапанаца.

Велики успех јапанске флоте тумаче у меродавним круговима тиме што су Јапанци своју флоту брижљиво опремали још давно пре рата, и, уз неуморну војну обуку својих морнара, темељно проучавали снагу и слабе стране непријатељске флоте. Потпуност успеха ваља, најзад, приписати и томе што је Јапан држао своје наоружавање у строгој тајности.

*

СВИ СТАНОВНИЦИ БРЧКОГ ПРЕШЛИ У КАТОЛИЧКУ ВЕРУ

Загреб, 19 децембра. — Сви становници Брчког прешли су из православне на католичку веру.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

— Недеља у Саборној цркви. Пева хор Саборне цркве под управом г. Милутина Ружића, професора. Велика јектенија — Маринковића, Свјати Боже — Чајковског, Сугуба јектенија — сопран соло Нада Мушицка, Херувика и Јако да Царја — Добри Христова, Прозбена јектенија, Оца и Сина — Добри Христова, Милост мира и даље — Старорускога, Достојно — Станковића, Оче наш — тенор соло Душан Цветковић, Причасно, Хвалите — Бортњанског, Завршно Бинички, Бортњански, Буди имаја — народно, Тон деспотин — Остојића (201).

— Јуче, о Св. Николи, служена је архијерејска литургија у Саборној цркви. Почели су већ зимски празници, који се сада нижу све до половине јануара. Јуче је био Св. Никола, празник многих свечара. Јуче је била крсна слава и Епископа Бачког г. **др. Иринеја.** Свечар г. **др. Иринеј,** јуче пре подне служио је у Саборној цркви архијерејску литургију уз асистенцију седам свештеника. Црква је била препуна верника, тако да се није могло ући. На хору појао је хор Саборне Цркве, којим је дириговао г. **Милутин Ружић.** Овај хор, који сада сачињавају најбољи певачи многих наших певачких друштава, налази се заиста на високом уметничком нивоу, тако је његово извођење најчувенијих црквених композитора био прави духовни концерт. Нарочито истичемо солисткињу гцу **Наду Мушицку,** чији је звонки сопран управо златан.

— Исправка. У нашем јучерашњем броју у извештају са скупштине Адвокатске коморе погрешно је отштампано име претседника Судбеног стола г. **др. Албина Ухљарика,** што овим исправљамо.

— Украли му славске ћурке. Нашем суграђанину, г. Мирку Ралетићу, апотекару, десио се један неугодан случај. Г. Ралетић је за своју славу Св. Николу спремио два ћурана, који су јуче требали да дођу на славску трпезу. Међутим, у очи славе из дворишта стана г. Ралетића нестала су оба ћурана на загонетан начин, па је одмах било јасно да је неки крадљивац нашавши на ћуране, ове украо.

— Због илегалног прелаза границе. Вајсбергер Шандору и супрузи одржано је данас суђење због преступа илегалног прелаза границе. Суд је брачни пар осудио на месец дана затвора.

— Прикривање робе или исправан посао. Сабо Иштвану, трговцу из Ујвидека органи за контролу робе у његовом магазину конфисковали су већу количину текстилне робе. Сабо се правдао тиме што је добио дозволу од војних власти, те није имао намере да шпекулише. Он је то доказао и правилним рачунима. Власти у том правцу сада воде истрагу и од резултата зависи да ли ће Сабоу роба бити враћена или ће противу њега власти предузети поступак.

Јапанци у Сједињеним америчким државама

Њујорк, децембра. — Американци су на обалама Тихог Океана већ одавно организовали будно посматрање велике јапанске мањине међу становништвом. За т. зв. „нишеи"-е — другу генерацију америчких грађана јапанског порекла — објава рата значи праву катастрофу.

СУМЊИВИ ГРАЂАНИ

Већ одавно, с неповерењем посматрају Калифорнијци јапанске насељенике у њиховим цветним вртовима и воћњацима у близини аеродрома и творница за израду ратног материјала. Исто тако сумњиви су се чинили органима морнарице многобројни јапански рибарски чамци који су крстарили између ратних бродова. Питало се зашто се тим рибарима и јапанским радницима у фабрикама конзерви дозвољава да станују свега један пушкомет далеко од флотне базе Сан Педро. Говорило се да би, у случају да избије рат, јапански Американци, којих има преко 140 хиљада, у фабрикама муниције саботирали, да би пацифистичка рибарска флота била преконоћ претворена у флотилу торпедних чамаца, и да би пристаништа Калифорније била минирана. Та питања и сумњичења узнемиравала су Американце, уливала су им известан страх, те они су „нишеи"-е још већма притискивали.

И У АМЕРИЦИ ЈАПАНЦИ СУ ВЕРНИ ТРАДИЦИЈИ

Јапанци чувају у Америци много од своје старе културе. У градовима Калифорније могу се често видети јапанске сватовске и друге поворке у знаку њиховог старинског церемонијала. Калифорнијци то не воле. Ниједан народ на свету није тако привржен својим традицијама као Јапанац, а национално осетљивом Американцу то је трн у оку.

РАСНА НЕТРПЕЉИВОСТ АМЕРИКАНАЦА

Што „нишеи" живе одвојено и другују сами међу собом то данекле имају Американци сами себи да припишу. „Нишеи" су искључени из насеља белих, као и црнци. Посебан закон државе Калифорније забрањује им да са белцима склопе брак. Пошто су за свој рад и лошије плаћени, они су створили своје властите привредне организације. Многи се од њих грчевито држе своје старе културе и језика. Други, спретнији и савременији, покушавају да себи прибаве неко место у америчкој заједници, те им некако и полази за руком да створе себи економску независност. А баш то одбија много Американце од „нишеи"-а.

ТРЕЋА ГЕНЕРАЦИЈА ГОВОРИ САМО ЕНГЛЕСКИ

Друга генерација „нишеи"-а показује изразиту наклоност према америчкоме начину живота. Код куће они, додуше, још говоре јапански, али у школи и при раду изражавају се енглески. Њихова деца — трећа генерација — уче само енглески.

Високе школе у Калифорнији допуштају да су Јапанци одлични студенти, истакнути спортисти и добри другови. Али мали број њих добија приступа у другарске организације, које у студенстком животу играју велику улогу. Чак и кад успешно положе испите, Јапанци само с тешкоћама добивају неки положај у пословном или научном животу.

АМЕРИЧКИ ЈАПАНЦИ ХОЋЕ ДА СЕ БОРЕ

Већина „нишеи"-а поносна је на своју америчанску завичајност. Њихова главна национална организација подупирала је рекрутовање за војску Сједињених држава америке, и изјавила да ће дати 16.500 рекрута. Јапанци су већ у прошлом светском рату борили се у редовима америчанске експедиционе војске. Ти су ветерани недавно изјавили да ће у новоме рату опет да се боре под америчанском заставом. Али, на Американца, расно свесног, не чини то никакав нарочити утисак.

— Једно умесно упозорење Градске пожарне чете. Поводом претстојећих католичких и православних божићних празника, Градска пожарна чета издала је саопштење-упозорење грађанству да приликом паљења божићних јелки буде опрезно, јер се показало у пракси да тим поводом долази најчешће до пожара. Ваља обратити пажњу да јелка буде на сигурном постољу да се случајно не претури, јер тако најлакше долази до пожара. Упутно је да се јелка стави у угао собе, где се најмање пролази, а препоручује се да се на јелку стављају украси од таквог материјала, који није лако запаљив, дакле не од папирића или целулоида. Свећице треба ставити на крајње врхове јелке, тако да се од њих не може запалити ни један украс. На свећице ваља пазити да буду добро учвршћене. Ко је у могућности, боље ће учинити да монтира електричне свећице, које се доста јевтино могу купити у свакој електричарској радњи и могу се годинама употребљавати. Паљење свећа треба да врше одрасли, а никако деца, јер то је најлакши начин да дође до несреће. Градска пожарна чета сматра да ће наше грађанство, придржавајући се ових упутстава, у сопственом интересу умањити опасност од пожара.

— Осуђен за дело убиства. Окружни суд у Сабадки ослободио је казне Марка Јанкула циганина, који је био оптужен за убиство Антала Такача, музиканта. Такач је јурио са секиром два циганина, међу њима и Јанкула, зато што су разбили стакло на вратима гостионе у којој је Такач свирао. Такач је хтео да се освети уместо свог газде и зграбио секиру. Јанкул се ножем бранио и у тренутку када га је Такач стигао и ударио секиром. Такач је након пола сата издахнуо.

— Две године за убиство у свађи. Гажо Стеван, слуга из Куташ пусте, посвађао се летос за време вршидбе са Силбер Јакабом, због неке ракије. Одједном Гажо је извадио нож и три пута ударио Силбера. У почетку озледе нису изгледале опасне, али је услед тровања крв, Силбер умро. На данашњем суђењу Окружни суд осудио је Гажоа на две године робије.

— Калдрмисање улица у Сабадки. Градско поглаварство, које је недавно изградило Паралелни пут, који је више од једног километра дуг и налазио се у врло запуштеном стању, сада ће — чим временске прилике дозволе — приступити калдрмисању свих побочних улица у Баштеном граду. С једне и с друге стране Сегединског пута калдрмисаће се све улице, које су досада имале „босе путеве." Камен је већ стигао и довукли су га већином у оне улице, које ће се калдрмисати. Калдрмисање ће отпочети у рано пролеће. У становништву Баштеног града ова одлука Градског поглаварства примљена је са задовољством тим више, јер ће тиме и цена зградама знатно скочити.

— Претседника Трговачке коморе у Јашиу Камила Мотеса интернирали су на 25 година у радни логор. Мотес је био владин повереник за поделу ђонова у целој земљи, међутим, он је ту извршио неке злоупотребе које су откривене, због чега је осуђен да проведе 25 година у радном логору.

— Италијански културни институт у Ујвидеку почиње са радом. Организација овдашњег италијанског културног института завршена је и предавања за слушаоце појединих течајева отпочела су. За почетнике отворена су досад четири течаја, затим има течај за старије слушаоце, и један виши течај на коме ће се слушаоци упознавати са истакнутим писцима и песницима италијанским. Предавање држе др. Марио ди Ђовани, директор завода, и заменик му Хедвиг Сајберт Касели. Уписивања се завршују овог месеца. Управа сада израђује општи програм рада у Институту, који ће се објавити после божићних празника. Према плану, од јануара до јуна приређиваће се предавања са културним филмовима о италијанској уметности и туризму.

— Несрећа код дунавског моста. Ревес Бела, бравар, запослен на градњи моста на Дунаву, пао је са скеле задобивши врло тешке повреде. Ревес је одмах пренет у болницу, где му је хитно указана прва помоћ.

Да ли ће наш град добити помоћну радио станицу

Наш град са правом се може назвати градом „радиофоније“, јер скоро свака друга породица има радио апарат. По поштанском регистру има 6754 радиопретплатника, са 2000 више него Сабадка. Али у Ујвидеку се не може увек несметано слушати емисија из Будапеште, јер је град због свог географског положаја изложен јаким и разним ваздушним струјама, које проузрокују т. зв. „фединге“, затим због тога што град лежи у првој утицајној зони јаке емисионе станице у Београду. Етеричне струје београдске радио станице у неким случајевима потпуно угушују емисије будапештанске радио станице. Музичка емисија будапештанске радио станице ретко се може у Ујвидеку са уживањем слушати због сталног фединга.

Због тога су неки радио слушаоци у Ујвидеку покренули акцију код Дирекције будапештанске радио станице, да Дирекција пошаље у Ујвидек своје стручњаке и да они овде на лицу места проуче ове појаве, као и да се на основу њихових стручних реферата одлучи подизање т. зв. релејне станице. Постоји предлог да се у бившој банској палати смести једна помоћна емисиона радио станица, која би могла појачати емисију пештанске радио станице. Просторије у бившој банској палати сасвим би одговарала овој сврхи.

Како се дознаје, радио слушаоци у Ујвидеку спремају да предају меморандум на надлежном месту и да тамо изнесу оправдане жеље радио слушалаца у Ујвидеку.

— Снабдевање грађанства шећером пред божићне празнике. Градско апровизационо звање, поводом жалби да поједини трговци не издају пуне оброке шећера за празнике, позвало је све трговце да се строго придржавају прописа, по којима свакоме имаоцу карте за шећер припада још посебан додатак од 25 дкг. шећера по глави. Уколико то поједини трговци не учине, њима ће бити одузета дозвола за продају шећера.

— Др. Тот, чувени градилац аутострада, посетиће Будапешту. Према писању штампе, чувени конструктор аутострада др. Тот, творац организације Тот, посетиће ускоро Будапешту, где ће одржати предавање о аутострадама у Немачкој.

— У понедељак пре подне берберске радње биће затворене. Фризерска секција Занатског удружења у Ујвидеку саопштава да берберске радње у понедељак, 22 децембра, могу бити отворено само после подне.

— Србија ће слати Мађарској суве шљиве и пекмез од шљива у замену за паприку. Београдски „Донауцајтунг“ јавља да су поведени преговори између српских и мађарских експортера за трговинску размену веће количине сувих шљива и пекмеза од шљива у накнаду за паприку.

— Успостављање железничког саобраћаја у Србији. Пошто је, као што је већ раније јављено, успостављен железнички саобраћај на прузи између Београда и Чачка, сада возови на овој прузи иду до Ужица. Од јуче је потпуно успостављен железнички саобраћај на прузи Лаповo-Краљево-Сталаћ.

Само са полициском дозволом могу се отварати и одржавати коцкарнице и бриц-клубови

Наредба полиције у Ујвидеку

Шеф полиције, виши саветник г. Ђула Зомбори, издао је наредбу у погледу оснивања и рада коцкарница и тзв. бриц-клубова. Према овој наредби за отварање и одржавање карташких салона (бриц-клубова и слично) на територији града Ујвидека потребно је имати дозволу полиције. Дозволу може добити само такав пунолетни мађарски држављанин који је беспрекорног моралног владања, чисте прошлости, који није под стечајем и старатељством, некажњен, као и који не потпада под одредбе IV. Зак. чл. из 1939. Ималац концесије може држати пословођу, али и тај мора одговарати свим условима који се траже за давање дозволе. Дозвола ће се давати само за такве просторије које у свему одговарају прописима. Не дозвољавају се просторије са тајним улазима, односно излазима. У карташницама је забрањена музика.

Имаоци дозволе могу пуштати у карташнице само пунолетна лица која имају самосталан приход. У погледу затварања, односно полициског часа, за карташнице важе исти прописи, као и за ноћне локале. Власници локала дужни су у свако доба да пусте у просторије полициске органе, који ће се легитимисати и чија упутства имају да изврше. Издавање јела и пића у карташницама дозвољено је само у том случају ако ималац концесије има дозволу обртне власти.

— Појава пилеће куге у Ујвидеку. Градски начелник др Нађ Миклош издао је наредбу у којој се саопштава да су органи градске ветеринарске службе констатовали у четири случају појаву пилеће куге. Ово је опасна заразна болест, од које у првом реду страдају живина, али исто тако и патке и гуске. Оболела живина је скуњене и после једног до два дана угине. С обзиром на опасност ширења ове заразе наређује се свима да се у случају сумњивог обољења код живине, сваки случај има одмах пријавити Градском ветеринарском звању на Кланици. Сваки прекршај казниће се новчаном казном до 500 пенга.

— У Београду је продужено затварање локала. „Донауцајтунг“ јавља, да су надлежне власти у Београду од 20 децембра одобриле продужење кретања по улицама до 20 часова, како за суботу, тако и за недељу.

— И то ће проћи... — рекао је данас пред судом Дунђин Ђорђе када му је саопштено да је осуђен на четири месеца затвора. Дунђин је родом из Каћа, а сада станује у Ујвидеку. Удова Динер Ференца га је замолила 28 новембра да јој из дрваре Келер донесе 150 кг. дрва. Он је у дрвари примио дрво, натоварио на дрварова колица и отишао. Међутим, када је стигао у Мађарску улицу, ушао је у биртију Ђилвеси Кларе и продао дрво за фићок ракије и 7 пенга. После је у биртији јео и пио, док није сав новац потрошио. На питање судије да ли је био осуђиван, он каже: „Био сам осуђиван више пута за криумчарење алкохола у — Америци“. У Америци је живео 10 година. Пошто је својим поступцима досадио америчкој полицији, укрцали су га на брод и послали у домовину.

Постављени су чланови Градског муниципалног већа у Зомбору

Одлуком Министра унутрашњих послова постављени су за чланове Градског муниципалног већа у Зомбору г. г.:

Алексић Влајко прота, Анђал Нандор грађевинар, Бељански Стеван поседник, Бења Антал мл. сарач, Бећин Ђорђе трговац, Бошњак Иван земљорадник, Бошњак Стеван земљорадник, Бугарски Никола земљорадник, Деак Имре адвокат, Ерлих Јожеф стругар, Фалсион Шандор поседник, Фирањ Шимон поседник, Гертнер Мађаш ткач, Хармут Јожеф трговац, Херцог Јанош тапетар, др. Хетесхајмер Имре адвокат, др. Холшу Јакаб лекар, Храбовски Иштван оптичар, Киш Пал трговац, Лебхерц Хенрик духовник, др. Ледерер Деже адвокат, Лепедат Милош директор банке, Лого Кароль поседник, Лугомерски Цвета поседник, Магаши Антал директор гимназије, Матарић Антал поседник, Матарић Ференц земљорадник, Мере Игнац цигљар, др. Милер Јанош адвокат, Лусол Ерне трговац, Парчетић Шандор земљорадник, Петровић Миливој в. жупан у пензији, Пилер Иштван млинар, др. Рајић Тома адвокат, др. Рацић Сима трговац, др. Рил Антал лекар, Шпањол Јожеф гр. саветник у пензији, др. Шмит Конрад адвокат, Шуљок Јанош трговац, Симендић Јоца економ, Стрилић Шандор дрогериста, др. Тапавица Сима адвокат, др. Тот Јожеф адвокат, Тајднер Ференц кројач, Рајх Карол жупанијски праворанилац, др. Веселовски Деже судија, др. Веселовски Јожеф адвокат, др. Волф Иштван зубни лекар, др. Вуковић Гере адвокат, др. Вирц Михаљ адвокат, Цвиршиц Кароль предузимач и Жуљевић Ерне пензионер.

Биоскопи данас

РЕКС

Жена из Мандерлајеве куће
по великом светском роману
Жан Фонтен
и Лоранс Оливие

ПАЛАС

Фехирварски хусари
Весела мађарска оперета
Пагер Антал, Кабош Ђула, Егри Марија

АПОЛО

Лажан новац
узбудљиви криминални велефилм
Кирстен Хајберг, Рудолф Фернау

ОДЕОН

Част изузетцима
духовита француска шала
Толнаи Клари, Визвари Маришка, Биличи Тивадар и Рожахеђи Калман

ОДЛАЗАК И ДОЛАЗАК ВОЗОВА

За **Будапешту** 5.51 (брзи), 13.40, 17.53 (брзи-моторни), 20.33 и 4.38 (само до Сабадке).

За **Зомбор** 4.06, 10.54, 13.50 (Сеплигет-Паланка), 17.26.

За **Тител** 6.15, 14.02 и 20.20.

За **Зенту-Сегед** 5.30, 13.35 (само до Обечеја), 16.40.

Из **Будапеште** 7.35, 11.11 (брзи-моторни), 16.05, 22.20 (брзи) и 23.35 (само од Сабадке).

Из **Зомбора** 7.32, 9.15 (само из Паланке-Сеплигета), 12.54, 20.16.

Из **Титела** 5.29, 15.30, 19.40.

Из **Сегеда-Зенте** 7.05 (само од Обечеја), 10.35, 20.08.

*

— Пораст становништва у Софији. Приликом завођења карти за хлеб у Софији, дошло се до занимљивог открића. Наиме, према статистичким подацима од 1 јула о. г. Софија би имала округло 404.000 становника. Међутим, градска апровизација до сада је издала 490.000 карата за хлеб, 86.000 више него што износи званичан број становништва. Претпоставља се да је овај пораст настао услед прилива становништва из новоокупираних крајева.

— Пред Окружним судом у Сабадки одговарало је данас више лица за преступе због подизања цена. Стева Ковачевић осуђен је на 100 пенга или 20 дана затвора, јер је млеко продавао скупље од одређене цене. Жена Стевана Копуновића осуђена је због сличног поступка на 40 пенга казне. Млекарица Марија Велф осуђена је на 100 пенга казне, јер није више давала млеко једном суботичком лекару, зато што овај није хтео да јој плати место дотадањих 34 филира, за литар 40 филира. Ђорђе Бранков продао је своме рођаку Милану Марковићу 200 кг. брашна по 80 филира. Бранков је кажњен са 14 дана затвора. Сем тога апелациони суд је одобрио пресуду с којом је Јанош Немет из Будапеште осуђен са 6 месеци затвора а Бела Кон, вашарски пиљар, са 2 месеца затвора због тога што су скупље продавали конац.

ПРИВРЕДНИ ЖИВОТ

Рат на Далеком Истоку и светске берзе

Цирих, 17 децембра. — После прве недеље рата на Далеком истоку, циришка ефектна берза пружа скоро нормалну слику. Сем мало изузетака, устук курсева је био веома мален. Набрзо затим, током недеље, наступило је опорављење, које је курсеве у понајвише случајева дигло изнад стања непосредно пред избијање новога рата на Далеком Истоку. То се тиче поглавито акција домаћих, швајцарских великих банака и индустрије. Мање нетакнути светском политиком остали су извесни папири који претежно или искључиво носе интернационални карактер, и који су најновијим развојем политичких догађаја директно погођени.

У Волстриту, прва недеља америчког рата оставила је битно јасније трагове. Испочетка, од 8 до 10 децембра, могло се скоро говорити о слому курсева, пошто су на целој линији наступили губитци од 2 до 4 долара. Опорављење ограничено је само на некоје индустриске гране, наиме на металну индустрију, челичну робу, фабрике авиона, хемијску индустрију и, у извесном опсегу, и на железнице. Напротив, опадање је даље опажено у акцијама аутомобила и обручева, и код понеких подузећа зависих од цивилне потрошње.

Обрнут развој десио се на америчким робним тржиштима, где су на почетку прве недеље рата опажени знатни скокови, затим је, после неколико дана нервозности, најзад овладала чврста тенденција, нарочито код пшенице. Изузетак чине тржишта вуне, која су одмах на почетку недеље ослабила, и упркос извесног опоравка показују још увек лабавост и несигурност.

Снага америчке армије

Њујорк, 19 децембра. — **Америчка Врховна команда данас има да испуни компликован задатак, јер је у моменту јапанског напада противу главних база Сједињених држава на Пацифику америчка војска била тек у току организовања.**

Како је обавезна војна служба уведена нешто после слома Француске, Америка данас располаже са пет пута више трупа него у почетку Европског рата.

У моменту када је Јапан отпочео са непријатељствима, америчка војска је бројала 1,500.000 војника и официра. Половина ових ефектива била је обучена у току последње године, при чему је Врховна команда водила рачуна о искуствима из Европског рата. Снабдевање и наоружање трупа зависи у свему од потреба садашњег часа. Известан број оклопних дивизија формиран је, док је авијација реорганизована по новим принципима.

Команда Армије предузела је у исто време опсежне мере за организовање антиавионске одбране, на бази искустава стечених у Енглеској.

Америчка армија састоји се данас из три основна дела, и то: редовна војска, којој припадају људи који су се посветили војничкој каријери добровољно и национална гарда, која долази као други део америчке Армије која је распоређена по разним федералним државама. Она је последња мобилисана. Трећи део сачињава милиција, тј. људи мобилисани после усвајања закона о обавезној војној служби. Могуће је да ће ефективи милиције бити јако повећани одмах после сукоба са Јапаном.

Америчка команда може, уосталом, позвати под оружје све резервне официре, од којих се већ 74.000 налази у активној служби. Ови официри су у току последњих година добили специјалну обуку преко лета и стално су у блиском контакту са Армијом.

Када је Јапан почео са непријатељствима, америчка Армија састојала се из: редовне војске 15.000 официра и 521.000 војника, националне гарде од 22.000 официра и 245.000 војника и 74.000 резервних официра. Обавезној војној служби припада 705.000 људи.

ИНТЕНЗИВНИЈА УПОТРЕБА КОЛОНИЈАЛНИХ ПРОДУКАТА У ФРАНЦУСКОЈ

Виши, 18 децембра. — Становништво Француске мирно је примило ограничења у исхрани за време зимских месеци. Надлежне власти надају се да ће повишеним довозом из афричких колонија та ограничења моћи ускоро ублажити. Из колонија се намерава увозити у Француску поглавито стока за клање, смрзнуто месо и риба.

Берлин о опасностима које поете на Далеком Истоку

Берлин, 18 децембра. — Дипломатски уредник ДНБ-а пише о најновијим ратним догађајима на Далеком Истоку, па, између осталог, наводи и следеће:

„Према данашњој ситуацији на Далеком Истоку, кабинети у Вашингтону и Лондону мораће убрзо заједнички да признају, да ли ће се Велика Британија и САД одрећи Источне Азије или не. Да ли је могућна споразумна сарадња између ових двеју земаља са заједничким политичким циљевима, то ће показати скора будућност. Треба имати на уму да би после уништавања позиције Уније на Далеком Истоку, у великој мери дошло у питање држање Енглеске.

Губитак важне стратегиске тачке као што је Сингапур, који се сматра језгром британског дефанзивног система, а који у исто време штити Индију, земљу Острва Сунда, Аустралију и Нову Зеландију.

Нема сумње, да се на Далеком Истоку појављују у последње време опасности, које англосаксонце натерује на дубоко размишљање и бригу. Данас се и у Вашингтону и Лондону говори само о једној теми: о пропуштеним могућностима. Ми радо верујемо, — каже се даље — да је Рузвелт поштено мислио, када је изјавио да би превалио неколико хиљада миља и састао се са јапанским премијером. Друго је питање да ли ће ова претседникова изјава у стању да пружи утеху америчком народу, после тешког пораза у вези са Пирл Хербуром.“

ЦЕО СВЕТ

Несрећна смрт једног ретког срећника

Прошао низ катастрофа — удавио се у потоку

У Америци је умро, у 96 години, **Џемс Крук**, један од спасених бродоломника са прекоокеанског брода **„Титаник“**, који је, као што је познато, 1911, на своме првом путу у Америку, услед судара са леденим брегом, потонуо у близини Њу-Фундленда са преко 1400 путника.

Чудновата је историја овога човека, који је преживео у своме дугом животу више катастрофа и свагда се срећно спасао, те је његова срећа прешла у изреку.

Преживевши катастрофу **Титаника**, он је 1917, при потапању Лузитаније, био у највећој опасности, али се пливањем дочепао морске обале. Неколико година касније, Џемс Крук се стрмекнуо са трећег спрата, али је пао на врећу вуне која се ту под њим случајно десила па остао жив.

До своје дубоке старости одржао се свеж, и ишао у свакодневну шетњу. Ових дана, у својој уобичајеној шетњи, стигао је до једног поточића. Изуо се и загазио у поток, али притом поклизне и падне. Овај пут, није га више послужила његова традиционална срећа. Тако је несрећно пао, да није могао да се извуче из воде, — кад су га нашли био је већ мртав.

ФИЛМ

Филмови који се приказују ове недеље

Госпођа куће Мандерлеј

Биоскоп „Рекс“ имао је врло срећан избор са комадом „Госпођа куће Мендерлеј“. Комад је рађен по познатом роману Ди Мориеа, славног француског романсијера. У главним улогама играју познати филмски уметници Лоренс Оливие, Џоан Фонтен и Жорж Сандер.

Максим Виндер, господар куће Мандерлеј, налази се у Монте Карлу, где упознаје младу и лепу другарицу једне богате Американке. Заљуби се у њу и запроси је, иако зна да то не би смео учинити, јер му је још у сећању страшна несрећа прве жене, која се утопила. После кратког свадбеног пута млади пар долази у велелепан дворац Мандерлеј, пун тајанствености и успомена на његову прву жену. На крају Виндер признаје да је убио своју прву жену. Жена му опрашта и не дозвољава да се сам пријави суду, јер без њега не би могла живети, а прошлост није више важна. Приликом прегледа леша убијене, на суду се сазнаје да је она боловала од неизлечиве болести, и судија заљубљенима излази у сусрет, изводећи као да је жена извршила самоубиство.

„Част изузетку“ је наслов филма, који доноси „Одеон“. У главним улогама играју Толнаи Клари, Визвари Маришка, Биличи Тивадар и други. У једној кафани два младића седе са групицом младих студенткиња. Дошло је до врло занимљиве расправе: да ли се може свака жена на лак начин освојити. Један од младића је тврдио да је он у стању да сваку жену придобије у року од пет минута. Неке од студенткиња овако држање младића страховито увреди.

Сада настаје читав један низ интересантних сцена око тога, да се покаже, да ли су студенткиње, или младић, имали право. Филм је проткан са врло лепим, веселим и нежним сценама. Врло импресивно делује на гледаоце она морална прта комада, нарочито они моменти, када се водила борба жене, да докаже да на свету има још жена, које се не могу тако лако освојити.

У „Аполу“ се даје „Лажни новац“ Један леп узбудљив криминалан немачки филм, пун невероватних догађаја, који се протежу кроз три државе, приказује се у „Аполу“. Немачка државна полиција налази се у потери за једном интернационалном бандом великих фалсификатора новца. Централа се налази у Швајцарској, сви главни догађаји одигравају се у Немачкој.

Борба је врло интересантна с обзиром на методе, које је немачка полиција употребљавала да похвате опасне фалсификаторе.

У главној улози играју Кирстен Хајбеп и Рудолф Фернау.

Читајте „Нову Пошту“

Прича „Нове Поште“

Позоришне незгоде

Михаил Зошченко

Мислим да се ова не баш толико пријатна ствар одиграла у Саратову, а можда и у Симбирску, кратко речено негде близу туркестанске границе. А она се десила баш у самом варошком позоришту.

У том театру су већином претстављане опере. Дела чувених музичара. Поред заиста одличне игре глумаца, међу позоришним персоналом се, између осталог, налазио и генијални монтер Иван Кузмић-Макишев, стручњак за електричне ствари. И једног дана, када се цео ансамбл овог славног позоришта сликао за фотографију, овога монтера су тутнули негде у позадину, сасвим по страни. Објектив је од њега ухватио једва половину. Мисли, није важна личност, нека га, он је и онако само технички персонал, позоришна боранија...

А оног надувеног и до крајности уображеног тенористу посадили посред групе. Сви остали из групе позеленили од једа због тога. Али монтер Иван Кузмић на ту грубост и безобразлук ништа није са своје стране приметио. Па ипак, морао је у себи признати, срце и душа су га заболели због те тенорове наметљивости. И он је решио да се за тај бруталан испад згодном приликом љуто осети, не само тенорском праваку, већ и целој трупи.

Критичног дана су играли, рецимо „Руслана и Људмилу“. Музику компоновао Глинка. А у петнаест до осам, пред сам почетак претставе, искрснуле су две лепе, младе и веома познате госпођице. Оне од боље сорте. Сам Иван Кузмић се више није добро сећао, да ли их је он за то вече већ раније позвао или су оне просто по своме нахођењу нагазиле у позоришну зграду, то нико није могао доцније да утврди. Показале су лепо своје фигуре, почеле су безобзирно са монтером да флертују и преклињу га слатким гласићем, да их некако стрпа у салу и пласира на некој удобној фотељи.

Монтер је завртео главом и скромно приметио:

— О, о, забога, мадам! Како да се за вас не заузмем! Сад одмах пројурићу лично да две бесплатне улазнице издејствујем. Заузмите место код кабине, док се не вратим од управника...

Управник, нешто мрзовољан, а нешто покисао од синоћне пијанке, званичним гласом викну на њега:

— Мени се као чини, Иване Кузмићу, да је данас баш субота?... Публике је у изобиљу у сали... Свака је фотеља и дрвена столица заузета... Верујте, не могу да вам изиђем у сусрет...

А монтер, сав црвен од беса, још јаче је узвикнуо на управника:

— Е, знајте онда, да ја без две бесплатне улазнице данас нећу играти

— Играти?! — зачудио се управник. — Ви у мом позоришту, Иване Кузмићу ,ништа не играте, него вршите само надзор над електричним радњама у мојој згради! Између рада правих уметника и рада једног монтерчића, огромна је разлика!

На то је Иван Кузмић на сва уста изгрдио управника, тврдећи да је он важнија личност од неких тенорских и других првака у театру, па је запретио страшно. Управник је на то хтео нешто да одговори, али је Иван Кузмић, не сачекавши његов одговор, одјурио као вихор у своју кабину. Одмах је угасио светлост у целој позоришној згради и сео мирно код оних лепих госпођица.

Због тога се, разуме се, створила читава опструкција. Скоро да није дошло и до панике у позоришту. А она хуља, главни оперски тенор, који је већ навикао да се увек слика у центру групе, јавио се хитно код дирекције, па почео својим одвратним тенором да меље:

— Ја се одричем да својим драгоценим тенором певам у мраку! Нека уместо мене пева пасји монтер...

У великој гужви управник је почео да чупа косу. Публика је постала нестрпљива и приредила паклену буку. Благајник је врискао као хистерична стара фрајла, бојећи се да му у помрчини неко не здипи паре...

Кад је Иван Кузмић чуо да тенор због њега неће да пева, он је бесно узвикнуо на управника:

— Па нека, нека не пева! Ја ћу му пљунути у очи! Кад може, стока једна, да се фотографише у центру, онда нека изволи да пева своје арије и у највећем мраку!...

У том тренутку су се тенор и монтер озбиљно дочепали. И за косе се почели вући. У ту препирку се умешао и управник, рекавши:

— Где се, до ђавола, налазе те две фрајлице? Те монтерове штићенице! Зар да се данас због њих упропасти цела ствар, кад је после толико дугог времена једва једном дупке пуна сала!... Ја ћу их моментано да тутнем негде, врава их роговима сва избола!

И Иван Кузмић је био задовољан с таквим исходом ствари. Он је са задовољним осмехом око усана приметио:

— Е, сад сам квит са тенором! Сад ћу светлост да упалим...

И монтер је после неколико тренутака упалио светлост, пошто је управник лично наместио његове две госпођице у првом реду партера, на најбољем месту. Он је затим громким гласом узвикнуо:

— Сада можете да почнете претставу, ако изволите!...

● **Јелен који се не боји људи.** Становници штајерског сеоцета Берндорф имали су необичан доживљај. Један јелен залутао из шуме и ушао у село. Јелен се уопште није плашио људи, него се прошетао сеоским улицама и на крају се окупао у потоку, који тече поред села, па се по томе изгубио.

— **Пасуљ, сочиво и бибер су отровни** у сировом стању, према тврђењу професора Данкворта из Хановера. Међутим, извршеним опитима утврђено је да ове отровне супстанције нестају за време кувања.

ГЛАГОЛ

Једи се уча што му деца не знају граматичку анализу. Трудио се, па ништа, а сутра долази школски надзорник. Мисли уча и одједном сину:

— Досетио се! шапну Миленко Пери у последњој клупи.

— Пазите, децо, поче радостан учитељ. Гледајте у мене. Када је именица, ухватићу се за рукав; прво дугме је заменица; друго је придев; треће глагол.

По овом систему ђаци су убрзо постали одлични и сви су знали — граматичку анализу. А сутрадан, пред господином надзорником, ишла је анализа као по води. Сви су погађали брзо и тачно, сем малог Јовице, који се ушепртљио, док је уча нервозно завртао дугме. Конци се искидаше и дугме паде на под.

Мали Перица примети дугме и диже руку. Учитељ му даде реч и он изусти к'о из топа:

— Молим, господине, отпаде вам глагол.

*

МАЛА ЗАБУНА

Пред разроким судијом одговарају тројица оптужених. Судија поставља питање првоме, но како је разрок, гледа другога.

— Одакле сте родом?

Други устаје и одговара:

— Из Куле.

Љутит судија искреће главу и виче:

— Не питам вас!

Сада је већ, међутим, гледао трећег оптуженог, који сасвим хладнокрвно устаје и одговара:

— Па ја, господине, нисам ништа ни каз'о.

*

СВАКО ЗАШТО ИМА СВОЈЕ ЗАТО

— Зашто Јово увек жмуриш кад натегнеш флашу с ракијом?

— Чим видим ракију, пође ми вода на уста, а нећу да је пијем разблажену.

РОМАН „НОВЕ ПОШТЕ“ (5)

— Принуђен сам да то чиним ... Али... све је то дошло тако неочекивано... То је врло жалосно!

— Све то вас још увек не може да оправда, — грубо му се обратио уредник, — што сте прислушкивали! Ја се томе много чудим, мистер Порник!

Порник је, тешко поражен уредниковим речима, стојао на средини собе. Инспектор Блум се спремао за полазак.

— Ја сад одлазим, мистер Пирл!... Извештај ћу написати онако као што сте ми ви ствар приказали...

— Али будите опрезни!... Не бих желео да икоме та ствар буде непријатна!

— Ништа не бринте!... Капије се сада већ могу отворити... Побринућу се о преносу мртвог тела! До виђења!

Изишао је из собе. Порник се одједном усправио и брзо пришао уреднику, рекавши узбуђеним гласом:

— Драги мистер Пирл!... За име Божје... не допустите да се капије отворе!

Уредник га је зачуђено одмерио погледом.

— Јесте ли ви полудели?

— Баш напротив!... Никада толико нисам био при својој памети као сада... И баш стога што сам потпуно свестан своје одговорности, преклињем вас да се капије не отварају и нико не пусти из редакциске зграде!

— Шта је са вама, побогу?

— Шта?... То, да су та господа детективи у великој заблуди! Треба да знате да је Џорџ Андрјус у суботу на ноћ убијен!

III.

Девојка се прогурала у препуну подземну железницу. Ту је владао загушљив, влажан задах, По широким степеницама подземне станице био је жив саобраћај, људи су јурили на површину земље, газећи другога, као да су се гурали у дубини неког рудника у коме је дошло до експлозије.

Девојка се није журила. Безвољно је пустила да је маса носи собом. Маса која је хитала уз степенице, носила је просто собом, њене ноге су једва дотицале хладан камен степеница... Најзад се нашла напољу на улици...

Дубоко је дисала, осврнула се и пошла према палати „Њујорк Њуса“.

Пред главним улазом гурала се огромна маса света. Срце девојке се стегло од ледене језе и она је појурила према капији. Ту је нагло застала. Капија је била затворена, вратар се очајно борио са окупљеном масом.

— Отварајте већ једном ту капију!

— Ја имам посла у згради!

Са свију страна људи су јуришали узвицима на јадног вратара, који је очајно млатарао рукама, али се са свога места ипак није мицао. Девојка се догурала до њега и својом дрхтећом руком га повукла за капут.

— Молим вас, пустите ме унутра!..

Вратар је погледао. Видео је њено као смрт бело лице пред собом, са кога су светлела два заплашена, тамна ока. Са жаљењем је завртео главом.

— Жалим, мис... Имам строг налог... Никога не смем пуштати унутра!

Девојка га је шчепала за руку.

— Зашто?

— Не знам... Таква је заповест!

Изнутра се сада зачуо енергичан глас:

— Отварајте!

Кроз отворену капију изишли су снажно развијени мушкарци, пристојно одевени и два полицајца. Девојка је вриснула:

— Свети Боже!

Кад су чланови полициске комисије већ изишли на улицу, маса је поново навалила на вратара да је пусти у зграду. Али он се одлучно противио томе говорећи:

— Мени је уредник наредио да никога не пуштам у зграду!..

Ушуњао се брзо кроз узани отвор капије, па је за собом закључао.

(Наставиће се)

Данас

Петак, 20 децембра 1941 године.
Сунце излази у 7.48, залази у 16.11 часова.

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ:
Михелс, Ракоци улица 66.
Попић, Јокаи Мор улица 13.

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ, УМРЛИ

Рођени:
3 мушка и 1 женско дете.

Венчани:
Соловијев Иван, надничар и Фишер Јозефина; Шварц Липот, кројач и Волф Магда.

Умрли:
Дудић Јазминка, 10 месеци стара; Себеле Катарина, рођена Лаубер, стара 73 године; Сапанош Кароль, чандар, стар 26 година и Лотерер Петер, свештеник, стар 52 године.

*

РАДИО:
Будапешта: 6.40: Буђење. Гимнастика. ● **7.00:** Вести. Саопштење. Плоче. ● **10.00:** Вести. ● **10.20:** Предавање др. Мехес Ђуле. ● **10.45:** Шта да погледамо?... ● **11.10:** Водостај. ● **12.00:** Звона. Химна. ● **12.10:** Концерат радио оркестра. ● **12.40:** Вести. ● **13.20:** Тачно време. Извештај о водостању. ● **13.30:** Плоче. ● **14.30:** Вести. ● **14.45:** Читање програма. ● **15.00:** Курсеви, пијачне цене и цене намирница. ● **15.20:** Циганска музика Лакатош Тониа. ● **16.10:** Омладински радио. ● **16.45:** Тачно време, вести. ● **17.00:** Вести на словачком и русинском језику. ● **17.15:** Предавање Јановит Јенеа. ● **17.40:** Салонски концерат Шовински Ласлоа. ● **18.15:** Ердељска успомена. ● **18.35:** Карољи Ђула свира на клавиру Листове композиције. ● **19.00:** Вести на мађарском, немачком и румунском језику. ● **19.20:** Лака музика. ● **19.55:** Давно било, лепо било (Песме из оперете). ● **21.40:** Вести. ● **22.10:** Музика за игру са плоча ● **23.00:** Вести на немачком, италијанском, енглеском француском и финском језику. ● **23.25:** Преглед за кафане „Валсија" свира циганска капела Хрват Еленера. ● **24.00:** (Поноћ) Вести.

МАЛИ ОГЛАСИ

Мали огласи стају до 10 речи 1.50 пенга, свака даља реч 1.0 филера. За оне који траже службу 50 процената јевтиније.

ИЗРАЂУЈЕМ ЈАСТУКЕ од вуне, перја и вате, а уједно прерађујем и старе. Буљовчић, Мађарска ул. 58.

ЈОСИФ ИГЊАТОВ, инсталатер за водовод, плин и канализацију, врши инсталације и поправке уз солидне цене. Алфелди ул. бр. 13.

ФРИЗЕР, 24 год. стар, вере православне, са радњом у среском месту, тражи познанство женидбе ради. Првенство имају фризерке. Дописе слати под „Фризер" на администрацију листа

САМОСТАЛАН ГОСПОДИН, материјално обезбеђен, услед слабог познанства, дописивао би са озбиљном дамом. Писма на Администрацију под „Самосталан".

ИЗГУБЉЕНА ЈЕ у Мусолинијевој улици од Стефановићеве радње до Живојновићеве дрогерије једна дечја рукавица. Поштен проналазач умољава се да је преда уз награду у парфимерији „Зора", Танурџићева палата.

РАДИО АПАРАТ првокласне марке, најновији модел, мало употребљаван, купио бих. Понуде на Администрацију „Нове Поште", Аполо биоскоп, I спрат.

СПОРТ

И Нурми, славни тркач је на фронту

Поред многих других познатих финских спортиста и славни Нурми је мобилисан. Он је наредник и налази се у првим борбеним редовима на фронту у близини језера Ладога. Неке финске новине доносе карикатуре Нурмија истичући корисне способности великог тркача.

Поред Нурмија, вредно је забележити и светског првака у скијању Ремеша, који се нарочито истакао у борбама и постао витез Маперхајмовог крста. Виерто Павао, чувени скијаш, налази се такође у првим борбеним редовима. Он се раније пријавио као добровољац. Са њиме се налази и познати скијашки „ас" Лауронен, који је вођа једног јуришног одреда.

Многи други познати атлетичари су већ погинули, а међу њима се налазе Хекерт, олимписки првак у трчању на 5000 метара, Мати Никола, светски првак у бацању кладива, Лахдесмати, Туоминен и многи други.

*

Курс за ногометне судије у Сабадки

Јављају из Сабадке, да ће у току јануара идуће године почети курс за кандидате ногометних судија. Пријаве за овај курс прима г. Сабо у градској кући, соба бр. 64/I. За овај курс влада велико интересовање код спортиста у Сабадки и до сада су примљене многе пријаве.

*

Маратонска ранг листа 1941

Према извештајима италијанске штампе за годину 1941, на челу табеле Европске ранг листе маратонских тркача, налазе се Италијани и Немци.

Листа је следећа:
1. Константино (Италија) 2:32:30.
2. Фанели (Италија) 2:33:30.
3. Боргсен (Немачка) 2:33:30.
4. Вебер (Немачка) 2:34:27.
5. Падовани (Италија) 2:34:51.

Ова табела састављена је на основу резултата, који су постигнути у овој години.

*

На Божић неће доћи до утакмице између аматера Будапеште и Ујвидека

Као што смо раније јавили, на католички Божић требала је у Ујвидеку да гостује аматерска репрезентација пештанског ногометног потсавеза против репрезентације потсавеза Ујвидека. Међутим, сада смо са меродавне стране обавештени, да до ове утакмице неће доћи, пошто се надлежни нису могли споразумети у материјалном погледу.

*

Мале спортске вести

Мађарска—Хрватска у боксу састаће се 10 јануара у Будапешти.

*

Идуће недеље одржаће се велики тенис турнир у Барцелони, на коме ће узети учешћа поред домаћих тенисера још и немачки, италијански и португалски тенисери.

НАУКА И ЖИВОТ

Суштина инфекције

Како се добијају заразне болести

Инфекција настаје када заразне клице доспеју у човечје тело. Умножавањем и својим присуством изазивају оболење. Клице могу доспети у наше тело на разне начине.

1. Инфекција додиром. Човек се може заразити неком болешћу, ако дође у додир са болесником који болује од заразне болести или са клицоношом, (здравим човеком који има у себи или на себи клице неке заразне болести). Таквим додиром клице доспеју на руку или површину човечјег тела, одакле опет могу лако доћи у његову унутрашњост, било кроз саму кожу, ако је ова мало повређена, било кроз органе за дисање.

2. Инфекција ваздухом. Код извесних заразних болести клице кашљањем или лисањем излазе из болесникова тела и тако доспевају у ваздух или на прашину. Удисањем таквог ваздуха клице доспевају до човечјег тела и изазивају разна заразна оболења.

3. Инфекција храном. Ако је храна заражена клицама, оне заједно са њом доспевају у наше тело и ту изазивају оболење. Храна се може заразити клицама ако није свежа или ако употребљавамо пресну храну. Без клица је увек добра и пауздана спремљена храна на ватри, јер топлота и трење уништавају сваку клицу.

4. Инфекција посредством инсеката и других животиња. На овај начин могу се такође преносити неке заразне болести. Тако маларију преноси маларични комарац, пегавац тифус преноси бела вош, напатачи, једна врста мушице грозницу, итд. Мува преноси заразне клице са разна храну, којом се лако можемо заразити.

Пси и мачке преносе болест звану беснило. Пацови и мишеви су такође носиоци заразних болести. Нпр. кугу преноси бува са тела болесног на тело здравог човека. Краве оболеле од туберкулозе, преносе ову болест млеком које људи пију.

*

ЗАШТО СЛАБИ ВИД У СТАРОСТИ?

Према тврђењу немачког научника и лекара др. Вегенера, у старијим годинама примећено слабљење вида не потиче услед неких промена у самим очима или зеници, већ услед слабијег снабдевања очију крвљу. Према томе, читање, писање и други рад из близине самом оку не могу шкодити и изазвати код њега слабљење, као што се то до сада веровало. Шта више, у млађим годинама се баш радом и читањем оштри и јача вид, јер појачани рад очију изазива и појачано снабдевање очију крвљу, што је за очи у сваком случају само од користи. Према томе каже др. Вегенер, у старости треба радити и вежбати своје очи као и у млађим годинама, јер само на тај начин ће човек сачувати својим очима свежицу и еластицитет.

Укрштене речи

МОГИЧНИ СЛОГОВНИ ДИЈАМАНТ

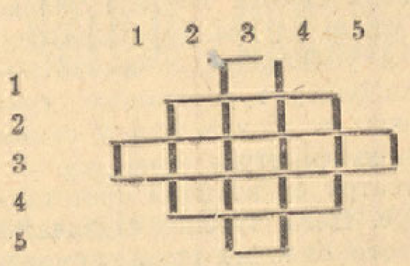

1 Противно од јаве
2 Домовина Одисеја
3 Колумбова лађа
4 Део ланца
5 Лична заменица

ЗАНИМЉИВОСТИ

● **Шведски парламент** одобрио је законски пројект да се рок службе у сталном кадру продужи на 450 дана.

● **Рат је утицао** и на број ходочасника у Меки. Ранијих година, долазило је до 2000 хаџија, док је ове године из Сирије и Либана дошло свега 477 хаџија.

● **Електрицитет унапређује пораст биљака.** Примена електрицитета, нарочито електричног осветљења, у оплемењивању биљака стално напредује. Нови огледи показују да је за степен развоја и доба цветања биљке отсудан не толико сам интензитет осветљавања, колико трајање светлости. То ће рећи, важно је колико ће сати једна биљка бити осветљавана, а мање је важна јачина светлости. Биљке које обично у лето цветају, можемо цештачким осветљавањем довести до цветања много раније, т. ј. већ у зимске дане. Огледима је даље посведочено да је и боја светлости од битна утицаја. Тако, плава светлост успорава пораст, биљке остају кратке, док црвена светлост убрзава рашћење, биљка нађика у вис, али остаје тања. Даље, супротно раширеноме мишљењу, ултраљубичасти зраци тим су штетнији по биљку што им је таласна дужина краћа.

Оглашујте у „Новој Пошти"

НАМЕШТЕНА СОБА у центру града, употреба купатила, аутогајзер, лепа, чиста, издаје се солидном самцу или чиновници. Грофа Чакиа улица 20, Татић Марија. 1—3

Одговорни уредник и издавач:
ВОЈИСЛАВ МАТИЋ

Ротациона штампа: „Уранија" штампарски завод и издавачко подузеће власник Јован Келемен) за штампарију одговара Јосип Франк, Ракоци Ференц ул. 50